

KPMG Law
Advokatfirma DA
P.O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 21 09 29 45
Internet www.kpmg.no
Enterprise NO 965 817 468 MVA

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref 13/1689 SL BBE/KR

Vår ref MB.SGA

E-post: postmottak@fin.dep.no

24. juni 2013

Høringsuttalelse – forslag om begrensning av fradrag for rentekostnader i interessefellesskap

Vi viser til høring av 11. april 2013 vedrørende forslag om begrensning av fradrag for rentekostnader i interessefellesskap. KPMG Law Advokatfirma DA har i denne sammenheng kommentarer og innspill til det foreslåtte regelverket.

1 Generelle bemerkninger til det foreslåtte regelverket

Det foreslåtte regelverket inneholder, etter vår mening, flere uheldige elementer, jf. punkt 2 nedenfor. Summen av dette gjør at vi stiller spørsmålsteget ved hvorvidt det foreslåtte regelverket treffer i forhold til ambisjonen. Basert på våre vurderinger fremstår forslaget som et regelverk som i de fleste tilfeller vil diskriminere norske skattytere i interessefellesskap sammenlignet med uavhengige foretak; uten noe hensyn til de forretningsmessige aspektene bak finansieringen.

Videre er regelverket asymmetrisk i den forstand at en nektelse eller avkorting av skattemessig fradrag for rentekostnad ikke får en korresponderende effekt for den tilhørende renteinntekten. Dette blir særlig synlig ved konsernintern finansiering mellom to norske skattytere. Långiveren må fullt ut skatte av renteinntektene, selv om låntakeren kan oppleve at det samme renteelementet (som rentekostnad) blir gjenstand for nektelse eller avkorting skattemessig. Vi er kjent med at Finansdepartementet mener fremføringsadgangen i fem år vil redusere effektene av dette. I tillegg nevnes det at konsernbidrag kan benyttes for å utjevne forskjeller.

Vi er ikke enige i at disse to virkemidlene oppveier for asymmetrien. For det første er forslaget til regelverk utarbeidet slik at konsernbidrag ikke medfører nøytralitet for norske formål. Dette skyldes blant annet beregningen av skattemessig EBITDA sammenlignet med alminnelig inntekt (som er utgangspunktet for konsernbidrag). Videre vil ikke fem års fremføringsadgang være tilstrekkelig, jf. punkt 2.5 nedenfor.

I tillegg til asymmetri er forslaget til regelverk konjunkturforsterkende. I år med svake resultater vil skattemessig fradrag for rentekostnader reduseres, mens fradragsrammen øker i år med gode

Offices in:

Advokater - medlemmer av Den Norske Advokatforening
Barristers and solicitors - members of the Norwegian Bar Association
KPMG Law Advokatfirma DA, a Norwegian member firm of the KPMG network
of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative
("KPMG International"), a Swiss entity.

Oslo
Bergen
Bodo
Hamar
Haugesund

Kristiansand
Larvik
Sandefjord
Stavanger
Tromsø

Trondheim
Tønsberg

resultater. Igjen vil fremføringsadgangen i fem år ikke være tilstrekkelig til å rette opp i dette. Det betyr at skattytere får mindre fradrag i vanskelige år; altså når de trenger fradragene som mest.

Vi mener derfor det bør innføres et sammenstillingsprinsipp hvor den skattemessige inntektsføringen av renteinntektene korresponderer med fradragsretten for de tilhørende rentekostnadene. På den måten vil regelverket være symmetrisk samtidig som den konjunkturfosterkende effekten reduseres; i alle fall for nasjonale transaksjoner.

Alternativt bør det være anledning til å disponere den samlede fradragsrammen for norske skattytere uten å måtte gå veien om konsernbidrag med videre. Dersom et norsk konsernselskap har ubenyttet fradragsramme (eller deler av denne), bør andre norske konsernselskap kunne få skattemessig fradrag for sine rentekostnader tilsvarende fradragsrammen. Dette alternativet har lite til felles med armlengdeprinsippet, men det gjelder for så vidt forslaget til regelverk i sin helhet.

Vi er kjent med at Finansdepartementet har gitt et ekspertutvalg i oppgave å vurdere den norske selskapsbeskatningen i lys av den internasjonale utviklingen. Utvalget skal avgi sin rapport innen 15. oktober 2014. I tillegg utarbeides det en handlingsplan i regi av OECD for å motvirke problemet med uthuling av skattegrunnlaget og overskuddsflytting.

Vi synes det ville være fornuftig å avvente til ekspertutvalget og OECD har kommet med sine konklusjoner før man innfører et regelverk som, etter vår mening, ikke treffer det formål som Finansdepartementet har uttalt.

I alle tilfeller mener vi det er uheldig at Finansdepartementet har sagt at regelverket skal tre i kraft fra og med inntektsåret 2014. Det betyr at flere skattytere med avvikende regnskapsår ble rammet av regelverket før det i det hele tatt ble foreslått. Vi synes derfor det er ryddigere om Finansdepartementet beslutter en dato for når regelverket trår i kraft og dermed fra hvilket tidspunkt rentebegrensningsreglene må beregnes fra. Alternativt at rentebegrensningsreglene trår i kraft for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere.

2 Nærmere om utvalgte elementer i det foreslåtte regelverket

2.1 Alminnelig inntekt

Fra side 17 i høringsnotatet hitsettes:

”Rentebegrensningsregelen skal baseres på skattemessige inntekter og kostnader ved ligningen (alminnelig inntekt). Eventuelt framført underskudd fra tidligere år reduserer alminnelig inntekt, og dermed fradragsrammen.”

Vi mener det må presiseres at alminnelig inntekt ikke kan være negativ, men settes til null i underskuddssituasjoner.

Dersom dette ikke gjøres vil skattyter oppleve å få redusert fradragrammen i året hvor alminnelig inntekt er negativ samtidig som samme reduksjon inntreffer i senere inntektsår ved at underskuddet kommer til fremføring.

Eksempel:

Skattyter har skattemessige inntekter på 50 og skattemessige kostnader på 80 i år 1. Alminnelig inntekt vil være -30. Etter dagens regler vil altså skattyter få et underskudd til fremføring på 30. I år 2 har skattyter skattemessige inntekter på 100 og skattemessige kostnader på 60; altså en alminnelig inntekt på 40 før anvendelse av fremførbart underskudd. Etter anvendelsen av underskuddet til fremføring er alminnelig inntekt 10.

Dersom det ikke presiseres at alminnelig inntekt skal settes til 0 i år 1, vil skattyter få redusert sin fradragramme med 30 i både år 1 og år 2. Ved å presisere at alminnelig inntekt er 0 i år 1, vil reduksjonen i fradragrammen begrenses til de(t) inntektsår underskuddet til fremføring kommer til anvendelse.

2.2 *Konsernkontoordninger*

Konsernkontoordninger benyttes av mange multinasjonale foretak, og gjeldsposter i en konsernkontoordning knytter seg til kortsiktig finansiering av løpende drift. Instrumentet består gjerne av én hovedkontohaver, typisk morselskapet, og banken forholder seg i utgangspunktet kun til denne enheten. Forholdet mellom hovedkontohaver og de øvrige deltakerne blir følgelig et konserninternt anliggende.

Vi mener konsernkontoordninger bør unntas fra det foreslåtte regelverket. Skjevheten i regelverket ved at renteinntekter skal fullt ut beskattes selv i de tilfeller transaksjonsmotparten ikke får fullt fradrag for rentekostnadene, slår særlig uheldig ut ved konsernkontoordninger.

I prinsippet mener vi all kortsiktig finansiering bør unntas fra det foreslåtte regelverket. Med kortsiktig finansiering mener vi all finansiering med en løpetid kortere enn ett år. Kortsiktig finansiering knytter seg typisk til løpende drift, og vi ser ikke behovet for å innføre begrensninger i fradrag for rentekostnader knyttet til denne type transaksjoner.

2.3 *Terskelverdi*

Fra side 29 i høringsnotatet hitsettes:

”Departementet legger likevel vekt på at regelen kan være noe krevende å håndtere for enkelte mindre selskap. Av forenklingshensyn foreslås det derfor at selskaper mv. med samlede (interne og eksterne) netto rentekostnader på 1 million kroner eller lavere unntas fra begrensningsregelen.”

Vi mener denne terskelverdien er satt for lavt. Etter vår oppfatning bør verdien settes til kr 10 millioner. Dette hovedsakelig ut fra forenklingshensynet.

2.4 Rammen for rentefradraget (prosentandel)

Fra side 18 i høringsnotatet hitsettes:

”Departementet mener at en begrensning på 25 pst. er hensiktsmessig. Forslaget kan tenkes å gå noe lengre i enkelte tilfeller enn det som ville følge av armlengdeprinsippet. Det innebærer at det kan oppstå tilfeller der et selskap ikke får fullt fradrag selv om en armlengdevurdering tilsier at samme lån kunne tas opp i markedet. Samtidig er det bare renter til nærstående långiver som faktisk vil bli nektet fradragsført, og ikke renter til eksterne långivere. Om gjelden er gitt på markedsmessige vilkår, bør den kunne erstattes med lån i markedet.”

Vi synes det er svært uheldig at Finansdepartementet foreslår et regelverk hvor det eksplisitt innrømmes at reglene vil bryte med armlengdeprinsippet. Armlengdeprinsippet er et bærende prinsipp ved beskatningen av multinasjonale foretak. Prinsippet skal på den ene side sikre at skattytere i interessefellesskap skal oppnå et skattepliktig resultat i tråd med hva en sammenlignbar, uavhengig part ville oppnådd i sammenlignbare situasjoner. Samtidig skal armlengdeprinsippet sikre at multinasjonale foretak ikke straffes for å inngå i interessefellesskap.

Siste setning i ovennevnte sitat faller på sin egen urimelighet. Finansdepartementet synes å mene at en skattyter vil være indifferent til hvem man har som transaksjonsmotpart dersom armlengdeprinsippet følges. Dette viser en grunnleggende misforståelse av hva armlengdeprinsippet går ut på.

I et multinasjonalt foretak kan det være konsernenheter som har overskuddslikviditet, og det vil derfor være forretningsmessig fornuftig at slike enheter gir lån til konsernenheter som trenger kapital. Armlengdeprinsippet krever at lånebeløpet og rentesatser på slik finansiering skal være i tråd med hva uavhengige parter ville kommet frem til i sammenlignbare situasjoner. Det synes som om Finansdepartementet mener et multinasjonalt foretak skal være indifferent til at man pådrar seg eksterne kapitalkostnader i et tilfelle hvor kapitalen finnes tilgjengelig internt. Det er en virkelighetsforståelse vi ikke kjenner oss igjen i.

I alle tilfeller mener vi prosentandelen er satt for lavt. Vi foreslår at fradragsrammen settes til 50 prosent av skattemessig EBITDA.

2.5 Fremføring av renter som ikke kan fradras på grunn av rentefradragsbegrensningen

Fra sidene 29 og 30 i høringsnotatet hitsettes:

”Overskudd i en virksomhet kan variere betydelig fra år til år. Variasjonen vil være større i noen virksomheter enn i andre. For at variasjoner i overskudd ikke i for stor grad skal påvirke adgangen til rentefradrag over tid, foreslår departementet at rentekostnader som ikke har kommet til fradrag i et inntektsår på grunn av rentefradragsbegrensningen, skal kunne framføres til fradrag i senere år.”

”Departementet foreslår etter dette at avskåret rentefradrag kan framføres til fradrag fem påfølgende inntektsår. Forutsetningen er at framført rentefradrag ligger innenfor rentefradragsrammen for selskapet det aktuelle inntektsåret.”

Vi er enige med Finansdepartementet at overskudd i en virksomhet kan variere betydelig fra år til år, og vi er således enige i at skattyter må få anledning til å fremføre rentekostnader som ikke kan fradras på grunn av rentefradragsbegrensningen.

Vi er imidlertid av den oppfatning at fem år er en altfor kort tidsperiode. Mange virksomheter vil ha forretningsyklusser som strekkes seg over en adskillig lengre tidshorison, jf. som eksempel punkt 2.7 nedenfor.

Vi ser ingen grunn til at fremføringsadgangen knyttet til rentefradrag ikke skal følge de alminnelige reglene knyttet til underskudd til fremføring. Vi foreslår derfor at fremføringsadgangen bør være tidsbegrenset.

2.6 Høringsnotat – Endring av reglene for skattemessig tidfesting av underkurs og overkurs på mengdegjeldsbrev

Den 30. mai 2013 sendte Finansdepartementet forslag om nye regler for skattemessig tidfesting av under- og overkurs på mengdegjeldsbrev. De foreslåtte reglene kan medføre en meget ugunstig behandling av slike mengdegjeldsbrev sett i sammenheng med de foreslåtte reglene om begrensning for fradrag for rentekostnader i interessefellesskap. Vi er oppmerksomme på at mengdegjeldsbrev som oftest ikke vil falle inn under definisjonen av omfattede lån etter nærværende forslag, men de vil kunne fanges opp etter omstendighetene. Videre er det nærliggende å anta at den foreslåtte lovendring for mengdegjeldsbrev også kan gi seg utslag i den skattemessige behandlingen for under-/overkurslån som ikke er mengdegjeldsbrev.

I forlaget om nye regler om skattemessig tidfesting av underkurs og overkurs på mengdegjeldsbrev ønsker Finansdepartementet å innføre realisasjon som tidspunktet for tidfesting. Dette medfører at tidfesting typisk utsettes til gjeldsforholdet gjøres opp. Som følge av dette vil fradragsføring/inntektsføring av renteelementet komme i sin helhet i tilbakebetalingsåret. Dette i motsetning til dagens system hvor renteelementet fordeles over mengdegjeldsbrevets løpetid.

Den foreslåtte regelendringen vil forenkle den skattemessige behandlingen, men betyr at et selskap vil få forskjøvet renteelementet til ett inntektsår. Etter de foreslåtte reglene om begrensning for fradrag for rentekostnader i interessefellesskap skal man se på et selskaps netto renteinntekter/-kostnader per år, samt få mulighet til å flytte på overskudd innenfor et skattekonsern. Hvis den skattemessige tidfestingen knyttet til underkurs og overkurs på mengdegjeldsbrev endres slik at tidfestingen ikke skjer på årsbasis, vil den skattemessige behandlingen av slike gjeldsbrev skape en betydelig skjevhet i systemet som er tenkt innført i reglene om begrensning for fradrag for rentekostnader i interessefellesskap, da de foreslåtte reglene er tenkt basert på en per år beregning av netto renteinntekter/-kostnader per år, samt en per år skattekonsolidering.

Etter vårt syn vil en slik skjevhet både kunne få uheldige og utilsiktede konsekvenser. Videre er det mulig at skjevheten vil kunne utnyttes for å skyve på renteinntekter/-fradrag for å tilpasse seg de foreslåtte reglene om begrensning for fradrag for rentekostnader i interessefellesskap.

Et alternativ er å tilpasse de foreslåtte reglene om begrensning for fradrag for rentekostnader i interessefellesskap slik at begrensingsreglen ser på renteinntekter/-kostnader knyttet til underkurs og overkurs på mengdegjeldsbrev som inntekts-/fradragsført fortløpende. Etter vårt syn vil dette være unødvendig komplisert, og det synes enklere ikke å endre reglene for skattemessig tidfesting av underkurs og overkurs på mengdegjeldsbrev.

2.7 Særlig om særskattepliktige foretak

De foreslåtte reglene vil, slik de er utformet, få betydelig negativ effekt for selskap som er særskattepliktige etter petroleumsskatteloven.

Reglene vil ikke komme til anvendelse for den delen av interne renteutgifter som blir allokert til sokkel, men er foreslått gitt anvendelse på den delen av interne rentekostnader som allokeres til land.

For de aller fleste selskap som er særskattepliktige etter petroleumsskatteloven vil en betydelig andel av interne rentekostnader bli allokert til land, og for mange selskap vil hele eller det alt vesentlige av interne rentekostnader allokeres til land. For rene leteselskap eller selskap i letefasen er situasjon at disse sjelden har offshorerelaterte skattemessige verdier av noen betydning, og disse vil dermed få tilnærmet alle finanskostnader allokert til land.

Som en følge av dette vil de foreslåtte reglene i svært stor grad få innvirkning også for særskattepliktige selskap.

Ved at Departementet i tillegg har foreslått at det kun er de særskattepliktige selskapenes landinntekter som skal danne grunnlag for å beregne det skattemessige EBITDA grunnlaget, vil effekten bli langt sterkere for leteselskapene enn for landbaserte selskap fordi lete- og utvinningsselskapene gjennomgående har få eller ingen landbaserte inntekter.

Summen av at de fleste selskap får en stor andel av sine interne renteutgifter allokert til land og fravær av landinntekter, vil resultere at fradraget for interne renter for mange selskap blir avskåret helt eller for en vesentlig del. Det understrekes i denne forbindelse at det også er foreslått at avskårede renter ikke kan overføres til 28 % grunnlaget sokkel hvilket ytterligere forsterker skjevheten i det foreslåtte regelverket.

Departementets forslag slik det fremstår for særskattepliktige selskap fremstår derfor som svært urimelig og i strid med formålet bak innføringen av rentebegrensingsreglene.

Det bryter også med viktige og grunnleggende skatterettslige prinsipper om symmetri samt prinsippet om at det skal gis fradrag for utgifter til inntekts ervervelse. Videre bryter det med den

sentrale begrunnelsen for rentebegrensningsreglen, nemlig å hindre en urimelig/unødvendig høy lånefinansiering ved bruk av interne lån (fra utlandet). Med Departements forslag slik det utformet for lete- og utvinningselskap vil man ramme nær sagt enhver rimelig og forretningsmessig begrunnet intern lånefinansiering.

Det påpekes i denne forbindelse også at de aller fleste særskattepliktige selskap kun driver med lete- og utvinningsaktivitet og at både interne og eksterne lån er tatt opp for å finansiere denne virksomheten. Det forhold at renteutgiftene blir allokert til land er kun en teknisk skattemessig tilordning som ikke på noen måte reflekterer underliggende forhold. Nær sagt all aktivitet i petroleumssektoren og all verdiskapning er knyttet opp mot lete- og utvinningsvirksomheten.

Når selskapenes inntekter beskattes med 78 prosent mens mesteparten av renteutgiftene kun gis fradrag i 28 prosent grunnlaget, så er det allerede et sterkt inngrep i det skatterettslige utgangspunktet om at utgifter og inntekter bør behandles symmetrisk.

Videre påpekes at et av formålene med de foreslåtte rentebegrensningsreglene er å sikre at renteutgiftene står i et rimelig forhold til selskapenes inntjening. For særskattepliktige selskap ses det helt bort i fra dette siden man knytter den skattemessige EBITDA beregningen opp mot en aktivitet som de fleste selskap i petroleumssektoren ikke har, og ser helt bort i fra det faktum at selskapene de aller fleste selskap kun driver med lete og utvinningsvirksomhet. Når forslaget slik det nå er utformet legger opp til at fradragrammen skal beregnes ut i fra en inntekt som de aller fleste selskap ikke har er resultatet et lite gjennomtenkt regelverk i strid med formålet som er ment å begrunne innføringen.

Etter vår oppfatning bør det være selskapenes utvinningsinntekter som danner grunnlaget for beregningen av fradragrammen (skattemessig EBITDA), da det er denne inntekten som danner grunnlaget for opplåning og rentebelastning. Å hindre en uforholdsmessig høy rentebelastning og belåningsgrad ved interne lån for lete- og utvinningselskapene er allerede ivaretatt ved tynn kapitaliseringsregler, ved krav om at rentesatsen må være i henhold til armlengdeprinsippet, og ved at det meste av rentefradragene kun vil gi en skattefordel på 28 prosent (landskatteregimet) mens tilhørende inntekter beskattes med 78 prosent (sokkelskatteregimet).

Dersom man skulle være av den oppfatning at sokkelinntekten inneholder en form for superavkastning som ikke bør inngå i et skattemessig EBITDA grunnlag, noe vi mener ikke er en riktig tilnærming, vil man eventuelt kunne legge inn en form for sjablongmessig justeringsfaktor i sokkelinntekten ved beregningen av ”skattemessig EBITDA”. Etter vår oppfatning vil imidlertid en slik justering være unødvendig fordi selskapets totale (sokkel)inntekter gir et godt og riktig bilde av lånekapasitet. Den begrensningen som allerede ligger i at kun en relativt liten andel rentekostnader vil kunne fradragføres i sokkelregimet (78 prosent) bør i seg selv ivareta de hensyn som det foreslåtte regelverket legger opp til.

Ovenfor under punkt 2.5 er vist til at fremføringsretten på 5 år er for altfor kort. Vi vil understreke at dette gjelder i langt sterkere grad for særskattepliktige selskap i det lete- og

utvinningssvirksomheten er av en karakter der det som oftest går lang tid fra påbegynt letevirksomhet til produksjonsstart.

I tillegg er virksomheten svært kapitalintensiv med tilhørende høy risiko og volatilitet i råvarepriser. Ubenyttet fradragsbegrensning bør derfor kunne fremføres uten tidsbegrensning på samme måte som fremførbart underskudd. Dette vil gi en symmetrisk virkning i forhold til at underskudd til fremføring medtas i beregningsgrunnlaget, som en del av alminnelig inntekt og adgangen kan vanskelig avvises med den begrunnelse at den øker kompleksiteten i reglene. KPMG Law Advokatfirma DA foreslår, som nevnt ovenfor, at fremføringsadgangen er tidsubegrenset slik som for ordinære underskudd og fremførbare friinntekt.

Avslutningsvis påpekes at utvinningsinntekter allerede beskattes svært høyt til tross for at utviklingen går i retning av flere felt med marginal lønnsomhet. I tillegg har regjeringen nylig gjennomført betydelige skatteskjerpelser ved å redusere friinntekten. Ytterligere tilstramninger fremstår derfor som uheldig, særlig i en situasjon der man blir rammet langt sterkere enn andre bransjer.

Videre påpekes at den siste tids endringer har rokket ved oppfatningen av det norske petroleumsskattesystemet som et stabilt og forutberegnlig regime, og en sterk inngripen i adgangen til å fradragføre interne rentekostnader vil ytterligere forsterke dette bildet.

Prinsipielt er vi av den oppfatning de begrensningene som allerede ligger i dagens system er tilstrekkelig, men under enhver omstendighet kan det ikke være riktig å beregne en skattemessig EBITDA ut i fra et lete- og utvinningsselskaps landinntekt.

Dersom det er spørsmål knyttet til våre innspill, kan undertegnede kontaktes.

Vennlig hilsen
KPMG Law

Marius Basteviken
Partner, advokat og siviløkonom

Thor Leegaard
Partner og advokat